

TEMPS ERA TEMPS

Frederica Montseny, les feministes i Maria Griñó

El dia 8 de març se celebrà arreu del món el Dia de la Dona, jornada hereva d'aquell 'Dia de la Dona Treballadora' instituït el 1909 i proclamat dos anys després en record de les 146 dones mortes al cremar-se una fàbrica tèxtil a Nova York en no poder evacuar l'edifici. En el marc de les celebracions, TV3 ve estrenar un valuós documental dedicat a la figura de Frederica Montseny, la primera dona ministra a Espanya que havia d'haver vingut a Tortosa a donar una conferència.

Josep Bayerrri Raga,
periodista

A les darreries del 1984 es va commemorar el centenari del naixement del polític tortosí d'adopció i de sentiments Marcelino Domingo Sanjuan, ministre d'Educació durant els anys de la República. Jo aleshores era regidor de l'Ajuntament de Tortosa i vaig promoure un seguit d'actes per recuperar la seua memòria; entre aquests va haver-hi un cicle de conferències en el qual van participar Federico Mayor Zaragoza, director general de la UNESCO; Josep Tarradellas, que havia estat president de la Generalitat; Josep Subirats Piñana, aleshores president del Tribunal de Comptes de la Unió Europea; i el ministre d'Educació d'Espanya, José Maria Maravall, intervenció que tingué ressò arreu del país perquè va anunciar les línies mestres de la reforma educativa que es concretaria en l'anomenada LOGSE.

Tenia previst que hi participés també la que fou ministra de Sanitat durant la República Frederica Montseny de 79 anys resident a Tolosa. Vaig fer les gestions amb ella i tot anava sobre rodes fins a informar l'alcalde perquè fes les invitacions oficials. Per a sorpresa meua Vicent Beguer s'hi va negar en redó, amb arguments diversos que en el fons amagaven raons ideològiques. Però en quedés constància vaig forçar que el tema es votés a la Comissió Permanent de l'Ajuntament del 10 d'octubre de 1984 i Josep Enric Simó, Josep Curto i Joaquim Amaré foren costat a l'alcalde, mentre Mariano Curto s'abstenia i els socialistes Joan Chavarria i Lluís Miquel González votaven a favor de la meua proposta. Encara es va portar el tema al plener de l'Ajuntament de novembre que va ratificar la decisió amb els vots de CIU i el PP i els contraris del PSC i Unió de Progrés Municipal. Avergonyit li vaig explicar a Frederica Montseny demanant-li

que vingués igual a donar la conferència fora de l'Ajuntament, com demanaven els partits d'esquerres, els sindicats i diverses entitats cíviques, però ella s'hi va negar per raons del tot comprensibles. La dreta tortosina havia vedat la participació d'una dirigent històrica i referent en el moviment feminista.

Mentrestant, el mateix mes de novembre l'alcalde Beguer es traslladava a Madrid per reiterar al ministre de Defensa, Narcís Serra, la petició que es creés a Tortosa una Acadèmia Militar Feminina per formar les dones que s'incorporesen a l'exèrcit. El tema de la creació de l'Acadèmia Militar Feminina venia de l'any anterior responent a una iniciativa del filantrop tortosí José Celma Prieto, patró del centre de la UNED. Celma tenia una relació directa amb l'estament militar, per la seua companyia d'assegurances i també amb el poder polític espanyol dels anys de la UCD d'Adolfo Suárez i aleshores d'AP. Aquesta relació porta al fet que Celma patrocinés els 'Premios Ejército' i promogués reiteradament homenatges militars a Tortosa amb l'aquiescència de l'alcalde Vicent Beguer i el govern local de CIU. Fou en aquest context que es promogué la petició que s'ubiqués a Tortosa una unitat de l'exèrcit i l'Acadèmia Militar Feminina.

Des dels moviments feministes d'arreu d'Espanya s'estava radicalment en contra de la creació d'un centre de formació militar per a les dones a Tortosa i per visualitzar-ho va convocar una concentració a Tortosa per al dia 18 de maig de 1985. Els sectors més reaccionaris de la ciutat s'hi revoltaren en contra elaborant un manifest promogut per l'Asociación de Amigos de Tortosa. Colectivo de Mujeres en la Defensa de Tortosa' signat per 647 dones majoritàriament de les famílies benestant contra "las visitantes feministas". Van arribar amb un tren especial des de Barcelona amb més de cinc-centes participants a les quals s'afegirien moltes persones de Tortosa dels Collectius de Dones

i els partits d'esquerres. Els intents de boicots, fins i tot es va coaccionar les botigues i bars perquè tanquessin, van fracassar i l'Ajuntament es va veure obligat a demanar respecte per les novvingudes apelant a la llibertat d'expressió.

És bo recuperar la memòria d'estos dos fets de fa gairebé quaranta anys quan avui arriba la notícia que l'Ajuntament tortosí vol recuperar, retolar i dignificar la tomba anònima del cementiri municipal on és enterrada Maria Griñó, afusellada el 1836 només pel fet de ser mare del general carlista Ramon Cabrera. Una magnífica iniciativa dins les commemoracions del Dia de la Dona. ■

Més de cinc-centes dones van arribar des de Barcelona amb un tren especial i van romandre dos dies a Tortosa promovent col·loquis, conferències i una manifestació pel centre de la ciutat.

CONSULTES EXTERNES • URGÈNCIES • SALA DE PARTS • HOSPITALITZACIÓ • QUIRÒFANS • PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

CLÍNICA
TERRES DE L'EBRE
TORTOSA

Atenció sanitària,
propera i accessible

Visita mèdica
Vacunació
Revisió resultats
Control post-quirúrgic
Control post-ingrés

JA POTÉS DEMANAR VISITA A LA NOSTRA WEB
www.clinicaterresebre.cat

Plaça 1 d'octubre, 6-8 43500 Tortosa
clinicaterresebre@salutortosa.cat

977 588 200

Reserva de visites 977 588 205

A Tortosa des de 1945
Sempre al teu servei

Proves diagnòstiques i terapèutiques

AC Bioquímica, hematologia i microbiologia.
ALG Proves d'al·lèrgia.
AN Clínica del dolor.
AP Bèl·lora, citologia i immunohistoquímica.
CAR ECG, HOLTER ECG I TA, ergometria i ecocardiografia.
COT Infiltracions, embenats i engulats.
DER Crioteràpia i electrocoagulació.
DIG Gastroscòpia, colonoscòpia i polipeptomia amb sedació.

INF Cures, injectables, vacunes i educació per la salut.

ME Revisions esportives per a infants, adults i professionals.

OBS Ecografia ginecològica, obstètrica i morfològica, histerosalpingografia, monitoratge fetal i ecografies 4D.

/GIN /**GIN** Biometria, campimetria, retinografia, tomografia de coherència òptica (OCT) i làser YAG.

OFT Audiometria, impedanciometria, radiofreqüència, fibril·lariscòpia i potencials evocats auditius.

ORL **ORL** Espirometria dinàmica i amb broncodilatació. Polisomnografia.

RMB Fisioteràpia i rehabilitació (magnetoteràpia, tens i sol pèlvic).

SDP Radiologia simple i contrastada, mamografia, ortopantomografia, cefalometria i telemetria. Ecografia abdominal, renovescoprostàtica, cardíaca, mamària, oftàlmica, pediàtrica, muscular i parts toves, osteoarticular, transvaginal i trocàl. PAF i BAG. Ecodoplers arterials i venosos (EEL, EESS i TSA).

URO Cistoendoscòpia, fluximetria, sondatge vesical, dilatacions uretrals i urodinàmica.